

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezési eljárásban a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség (1055 Budapest, Markó u. 27.) által eljáró Fejér Megyei Főügyészség (Székesfehérvár, Dózsa u. 1.) felperesnek, Tóth Jánosné elnök által képviselt Ikarus Székesfehérvári Gyár Munkástanács 1990 (8000 Székesfehérvár, Repülőtér Pf.:21.) alperes ellen, működés törvényességének helyreállítása iránt indított perében a Fejér Megyei Bíróság 2008. május 28. napján meghozott 3.P.20.508/2008/6. számú ítélete ellen a felperes részéről 7., Pf.3. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes az alperes törvényes működésének helyreállítása iránt terjesztett elő keresetet, az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény (a továbbiakban: Etv.) 16. § (2) bekezdés b) pontja alapján kérte az alperes legfőbb szervének összehívását, annak napirendi pontjaként az alapszabály módosítását az ügyészi felszólalásban foglaltak szerint.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Csatolta a-i, majd-i közgyűlés jegyzőkönyvét és az elfogadott új alapszabályt.

A felperes a csatolt okiratok tartalmát nem, csak annak alaki formáját kifogásolta, egyebekben a felszólalásával kapcsolatos közgyűlési határozatot a benne foglalt tartalomra tekintettel elfogadhatónak ítélte.

Az elsőfokú bíróság az ítéletével a keresetet elutasította. Az ítélet indokolása értelmében az eredetileg alapos kereset az eljárás folyamán okafigyottá vált, mert a felperes nem vonta kétségbe, hogy a-i határozatképes közgyűlést valóságosan

megtartották, azon résztvevő személyek az ügyészi felszólaláshoz igazodó módosított alapszabályt elfogadták és ezáltal a törvényes rend helyreállt. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a jelenléti ív alaki hiányosságai a csatolt okiratok tartalmi hitelességét nem rontja le. A Pp. 3. § (5) bekezdés, 163. § (2) bekezdés, 206. § (1) bekezdés, továbbá az Etv. 14. §, 16. §-a felhívásával rámutatott arra, hogy amennyiben a tények tisztázottak mint jelen perben, a kereseti követelésnek az alperes eleget tett, akkor az alaki hiányosságok irrelevánsak és bírósági beavatkozásra nincs szükség.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, az elsőfokú ítélet Pp. 252. § (2) és (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítása iránt. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság lényeges eljárási szabályt sértett, amikor az első tárgyalást elhalasztotta a Pp. 151. § és 141. § (2) bekezdés feltételeinek fennállta hiányában és a Pp. 141. § (1) bekezdés alapján nem hozott az első tárgyaláson határozatot. Ezen túlmenően érdemben is megalapozatlannak tartotta az ítéletet, mert az fénymásolatban csatolt, kétséges, illetve hiányos tartalmú iratok alapján született; a fénymásolatban csatolt közgyűlési jegyzőkönyvből, alapszabályból és hiányos jelenléti ívből nem lehet kétséget kizáróan megállapítani, hogy a törvényt sértő helyzet megszűnt, a kereset oka fogottá vált. Hivatkozott arra, hogy a törvényt sértő állapot megszüntetéséhez szükséges a székhelyre vonatkozó változások bíróság általi nyilvántartáson való átvezetése is, az elsőfokú bíróság pedig nem vizsgálta, hogy kérelem érkezett-e nyilvántartást vezető bírósághoz és a beadvány alkalmas-e a célzott joghatás kiváltására. Kifogásolta, hogy a módosított alapszabály E. B. alakítását írja elő, de annak tagjainak megválasztására nem került sor.

Az alperes a fellebbezési tárgyaláson csatolta a napján tartott újabb közgyűlés jegyzőkönyvét, jelenléti ívét, a közgyűlésen megválasztott ellenőrző bizottsági tagok tisztség elfogadó nyilatkozatát. A-i közgyűlés egyhangúan elfogadta a-i alapszabályt és megerősítette tisztségében az elnököt és alelnököt. Az alperes álláspontja szerint az ügyészi felszólalásnak, észrevételeinek megfelelően a működésének törvényességét helyreállította, ezért az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Előadta, hogy a nyilvántartást vezető bíróság a változás átvezetése iránti eljárását a jelen per jogerős befejezéséig felfüggesztette.

A felperes a fellebbezését változatlanul fenntartotta, megítélése szerint a nyilvántartást vezető bíróság hatáskörébe tartozik annak elbírálása, hogy az alperes a felperes felszólalásának törvényes mértékben eleget tett-e, ezért nem tekinthető okafogyottnak a keresete, amíg ez a kérdés jogerősen elbírálást nem nyert.

A fellebbezés nem alapos.

Az Etv. 3. § (1) bekezdés és 6. § (1) bekezdés értelmében a társadalmi szervezet működésének alapelvei az önkéntesség, önkormányzatiság, a demokratizmus. A

társadalmi szervezet működésébe történő beavatkozásra csak az Etv-ben meghatározott kereteken belül és módon van lehetőség.

Az Etv. 14. § (1) bekezdése alapján a társadalmi szervezet működése felett az ügyészség a reá irányadó szabályok szerint törvényességi felügyeletet gyakorol. Ha a működés törvényessége másképpen nem biztosítható, az ügyész a bírósághoz fordulhat.

Az Etv. 16. § (2) bekezdés b) pontja kimondja, hogy a bíróság az ügyész keresete alapján a működés törvényességének helyreállítása céljából összehívhatja a társadalmi szervezet legfelsőbb szervét.

Az Etv. 16. § (2) bekezdés b) pontja alapján a törvénysértő működés orvoslására a bíróságnak kell határozatával a társadalmi szervezet legfelsőbb szervét összehívnia, meghatározva - többek között - az ülés napirendjét, a hozandó határozatok körét.

Az elsőfokú eljárás irataiból megállapíthatóan az alperes az első tárgyaláson nem vitatta az ügyész keresetében, illetve az azt megelőző felszólalásban megfogalmazott törvénysértéseket, azonban egyúttal előadta, hogy a tárgyalást megelőzően tartott közgyűlésen a tagok elhatározták, hogy-én közgyűlést tartanak, és új alapszabályt alkotnak.

Az alperes ezen előadása akként volt értékelhető, hogy a törvénysértő működés helyreállításában tevékenyen részt kíván venni; ennek érdekében az alperes legfőbb szervének, a közgyűlésnek az összehívása már meg is történt.

A Fővárosi Ítéltábla szükségesnek tartja előre bocsátani, hogy az alperes a perre okot adott, ezt önmaga is beismerte.

A társadalmi szervezet működésébe történő bírósági beavatkozásra kizárólag az Etv. keretein belül és csak a feltétlenül szükséges mértékben és téren van lehetőség. Az alperes elsőfokú tárgyaláson tett nyilatkozata alapján megteremthetőnek tűnt konkrét bírósági beavatkozás nélkül a törvényesség helyreállítása. Az Etv-ben megfogalmazott társadalmi szervezet működésének alapelveire, és a bírósági beavatkozás kivételességére, feltétlenül indokoltságának követelményére figyelemmel az elsőfokú bíróság nem sértett olyan lényeges eljárási szabályt, amely miatt a tárgyalás megismétlése lenne szükséges és így a Pp. 252. § (2) bekezdés alkalmazása lenne indokolt. A Pp. 141. § (1)-(2) bekezdésben foglalt eljárási szabályok a per speciális tárgyára és arra figyelemmel, hogy az alperes a közgyűlést már korábban összehívta azon napirendi pontokkal, amelyet a bíróság ítéletének kellett volna megtennie, nem zárják ki, hogy a bíróság a tárgyalás elhalasztásával lehetőséget biztosítson a társadalmi szervezet számára a törvényes működés helyreállításában való tevékeny részvételre.

A másodfokú bíróság kiemeli, hogy az Etv. 16. § (2) bekezdés b) pontja alapján a bíróság hívja össze a közgyűlést, meghatározva annak időpontját, összetételét, az arról történő értesítés módját, a napirendet, a hozandó határozatok körét. Ezen ítélet alapján azonban a társadalmi szervezetnek tevékenyen részt kell vennie a törvényes működés helyreállításában, hiszen az ítéletben foglaltaknak megfelelően kell a közgyűlést megtartani, lefolytatni. Amennyiben ezt elmulasztaná, akkor alapot

adhatna az Etv. 16. § (2) bekezdés d) pontjában foglalt ügyési kereset benyújtására. Mindezen törvényi szabályozás arra mutat, hogy a törvényes működés helyreállításában a társadalmi szervezetnek tevékenyen részt kell venni, még abban az esetben is, ha annak érdekében bírósági beavatkozás történt. Ebből okszerűen következik, hogy az Etv. 16. § (2) bekezdés b) pontja alapján folyamatban lévő perben az alperes nem zárható el attól, hogy a törvénysértő működés megszüntetésének önként jogkövető magatartásával eleget tegyen, amelynek érdekében már a közgyűlés összehívása is megtörtént.

Mindezek kiemelésével a Pp. 252. § (2) bekezdés alkalmazására alap nem volt.

Az elsőfokú eljárás irataiból kitűnően az alperes a vállalásának eleget tett. A csatolt-i alapszabály, közgyűlési jegyzőkönyv és jelenléti ív tartalmát az elsőfokú eljárásban a felperes nem kifogásolta, jegyzőkönyvi nyilatkozata szerint a felszólalásával kapcsolatos közgyűlési határozatot a benne foglalt tartalomra tekintettel elfogadhatónak ítélte, kizárólag formai kifogása volt, nevezetesen, hogy a jelenléti ívből nem derül ki hol és mikor készült.

A fellebbezési tárgyaláson az alperes csatolta a napján kelt újabb közgyűlési jegyzőkönyvet, jelenléti ívet és tisztség elfogadó nyilatkozatot. A jelenléti ív egyértelműen tartalmazza, hogy a-i közgyűlésen készült, megállapítható a jelenlévők személye, száma. A-i közgyűlési jegyzőkönyv szerint megválasztották az ellenőrző bizottsági tagokat, elfogadták, illetve megerősítették a-i közgyűlésen hozott alapszabályt, illetve tisztségviselőket.

Az Etv. 16. § (2) bekezdés b) pontja alkalmazásának feltétele, hogy a törvénysértő működés a kereset elbírálásakor, azaz az ítélet hozatalakor is fennálljon. Amennyiben a törvénysértő működés fennáll, abban az esetben vizsgálható, hogy az alapszabály szerint milyen összetételű legfelsőbb szerv összehívása szükséges, miként és milyen napirendi pontokkal.

Az Etv. 15. § (1) és (7) bekezdése alapján a nyilvántartásba bejegyzett adatok változását a változástól számított hatvan napon belül be kell jelenteni a nyilvántartást vezető bíróságnak, a bejelentésre a társadalmi szervezet képviselőjére jogosult személy köteles.

Az Etv. 15. § (8) bekezdése és a társadalmi szervezetek nyilvántartásának ügyviteli szabályairól szóló 6/1989. (VI. 8.) IM. rendelet 1. számú melléklete meghatározza a társadalmi szervezet nyilvántartott adatait. Az ezekben történő változás tekintetében van a társadalmi szervezet képviselőjének bejelentési kötelezettsége.

A nyilvántartási nemperes eljárásban az eljáró bíróság a nyilvántartásba vétel alaki kellékeit vizsgálhatja, azaz azt, hogy a változás átvezetése iránti kérelmet az arra jogosult terjesztette-e elő, továbbá, hogy a határozatot, amelyen a bejegyzett adat változása alapul az arra hatáskörrel rendelkező szerv hozta e. A nyilvántartásba vételi, illetve változás átvezetési eljárásban a bíróság nem vizsgálhatja a társadalmi szervezet határozathozatali eljárásának és a határozat tartalmának törvényességét. A tartalmi kérdések vizsgálatára az Etv. 10. § (1) bekezdése, vagy 16. § (2) bekezdés a) pontja alapján indított peres eljárásban van lehetőség.

A felperes a keresetében a törvénysértő működést nem csak a nyilvántartásban rögzített adatok valóságnak nem megfelelősségére, hanem egyéb törvénysértésre is alapította. A jelen eljárás tárgya volt annak vizsgálata, hogy az alperes működésében a keresetben megfogalmazott törvénysértések fennállnak-e és azok helyreállítása céljából szükséges-e a közgyűlés összehívása. Az alperes az elsőfokú- és a másodfokú eljárásban is okiratokat - közgyűlési jegyzőkönyv, alapszabály, stb. - csatolt annak igazolására, hogy az ügyészi felszólalásban foglaltaknak eleget tett, a törvényes működést helyreállította. Erre tekintettel a másodfokú bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy a jelenleg is fennáll-e a kereset alapját képező törvénysértő működés, a keresetben megfogalmazott törvénysértések az alperes működésében jelenleg is fennállnak-e. Az alperes által csatolt okiratokra tekintettel a felperes a keresetét az Etv. 16. § (2) bekezdés b) pontjára alapítottnak továbbra is fenntartotta.

A fenti jogi szabályozásból, a nemperes és a peres eljárás különbözőségéből, a jelen peres eljárás tárgyából, a Pp. 215. §-a szerinti kereseti kérelemhez kötöttség elvéből következően a jelen peres eljárásban hozandó döntésnek nem lehet előkérdése az, hogy az alperes által a nyilvántartást vezető bírósághoz benyújtott változás átvezetése iránti kérelmét - amely a jelen per elsőfokú eljárásában benyújtott alperesi okiratokon alapul - nemperes eljárásban a bíróság miként bírálja el, a megváltozott nyilvántartási adatokat bejegyzi-e. A már kifejtettek szerint nem a nyilvántartást vezető bíróság hatáskörébe tartozik annak elbírálása, hogy az alperes a felperesi felszólalásban foglaltaknak eleget tett-e, mivel az tartalmi kérdés elbírálását jelenti. Az Etv. 16. § (2) bekezdés b) pontja alapján hozott ítéletben a bíróság a közgyűlés összehívásáról rendelkezik, azonban arról, hogy a megtartandó közgyűlésen hozott határozatok alapján a nyilvántartási adatok változása bevezetésre kerüljön a nyilvántartásba, rendelkezést nem hozhat azon okból, hogy ekkor még előre nem tudható az ítéletben foglaltak szerint a közgyűlés ténylegesen megtartásra kerül-e és azon a bíróság által meghozni rendelt határozatok ténylegesen meghozatalra kerülnek. Az ítéletben foglaltak teljesítésében az alperes tevékeny részvétele szükséges és csak az ítélet jogerőre emelkedését követően az ítéletben meghatározott közgyűlési időpontot követően állapítható az csak meg, hogy az ítéletben foglaltak teljesültek-e, a törvényes működés helyreállítása megtörtént-e? Ezen túlmenően a kereset alapját nem csak a nyilvántartási adatok valóságnak való megfelelőssége, hanem egyéb működésbeli ellentmondásosság, törvénysértés is képezte. Mindezek alapján az alperes által a jelen peres eljárásban csatolt okiratokon alapuló nyilvántartási adatok változásának bejegyzésétől nem tehető függővé a kereset fenntartása, illetve oka fogottságának fennállása.

A kereset alapját képező törvénysértések fennálltának vizsgálata tehát a jelen peres eljárás tárgyát képezte. A felperes már az elsőfokú eljárásban is elfogadta tartalmilag az alperes által a törvényes működés helyreállítása érdekében csatolt okiratokat. Az alperes a fellebbezési eljárásban csatolta azon okiratokat, amelyek alapján a fellebbezésben kifogásolt ellenőrző bizottsági tagok megválasztása megállapítható volt tényként. A fellebbezési eljárásban csatolt jelenléti ív pedig formailag is megfelelő volt. A csatolt alapszabály és közgyűlési jegyzőkönyvek

alapján továbbá az is megállapítható volt, hogy az alperes a kifogásolt alapszabályi, működésbeli hiányosságait megszüntette, illetve orvosolta. A rendelkezésre álló okiratok alapján tényként megállapítható, hogy az alperes a működésének törvényességét helyreállította, meghozta az ennek érdekében szükséges határozatokat. További bizonyítás lefolytatására nem volt szükség, arra indítvány sem volt. A jelen határozat meghozatalakor a törvénysértő működés és így az Etv. 16. § (2) bekezdés b) pontja szerinti bírósági beavatkozás feltétele nem állt fenn.

A Fővárosi Ítéltábla ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdés értelmében helybenhagyta.

A felek illetékmentessége folytán, továbbá arra tekintettel, hogy az alperesnek költségigénye nem volt a másodfokú bíróság a perköltségről nem határozott.

Budapest, 2008. november 13.

. Lizák Tibor sk.
a tanács elnöke
. Merőtey Anikó sk.
sk.

előadó bíró

Dr. Molnár Ágnes

bíró

A kiadmány hitelül: